

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Full de ruta per implementar accions de sostenibilitat a la Universitat de Barcelona

---

Pendent de revisió lingüística

A sustainable university is an educational institution that educates global citizens for sustainable development, offers relevant insights on urgent societal challenges, and reduces the environmental and social footprints of its campus operations, empowers students and staff to act, and makes sustainability a central priority.

Una universitat sostenible és una institució educativa que educa ciutadans del món per al desenvolupament sostenible, ofereix informació rellevant sobre els reptes socials urgents i redueix les petjades ambiental i social de les operacions del seu campus, capacita els estudiants i el personal per actuar, i fa de la sostenibilitat una prioritat central.

Font: greenofficemovement.org/sustainable-university

Introducció

El passat mes de desembre de 2021 el rector de la UB va demanar al Vicerectorat d'Igualtat i Gènere que redactés un full de ruta per implementar accions de sostenibilitat a la Universitat de Barcelona. Des del Vicerectorat d'Igualtat i Gènere i el delegat del rector per a la Sostenibilitat, s'ha elaborat aquest document perquè el consideri el rector.

S'han consultat diferents àmbits de la UB per seleccionar els objectius i les accions que es consideren prioritàries per als pròxims dos anys. Algunes accions, com poden ser constituir grups de treball per redactar qüestionaris, establir plans directors, definir la generació de documents normatius i establir programes, es poden fer durant el primer any. Altres accions requereixen un període més dilatat de temps per implementar-se o una acció continuada en el temps. També s'hi han afegit els actors que han d'implementar les accions esmentades.

Volem agrair al personal de tots els àmbits consultats la col·laboració en la detecció de les accions prioritàries mitjançant suggeriments i propostes per a aquest full de ruta. Cal tenir en compte que en la redacció s'han considerat els documents que han generat o que estan generant el projecte Erasmus+ (ECHE) i el de la CHARM-EU i el document de mesures per implementar lliurat a l'equip de govern.

Barcelona, 27 d'abril de 2022

Full de ruta sobre accions bàsiques de sostenibilitat per desenvolupar durant els pròxims tres anys

El present full de ruta s'emmarca dins dels objectius fixats per la Comissió de Desenvolupament Sostenible de la UB; concretament en l'objectiu número 4: Proposar un pla d'actuacions per al desenvolupament dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de la UB i seguint les directrius de l'Agenda 20-30 aprovada per la comissió abans esmentada el 17 de gener de 2020).

En primer lloc, cal esmentar que la integració de la sostenibilitat passa també per una integració de la prevenció, per tal cal assumir algunes accions que han de ser continuades en el temps, com ara: l'assumpció de les responsabilitats que assenyalen el **Pla de prevenció de riscos laborals** (ub.edu/ossma/seguretat-salut/legislacio-normatives/pla-prevencio) per a tots els nivells jeràrquics, i la inclusió en els projectes de recerca, les activitats docents i les activitats administratives i de gestió, com a mínim, dels aspectes de seguretat, salut i medi ambient requerits per la normativa vigent. Això passa per accions de formació del personal amb responsabilitats marcades en el Pla de prevenció i per dotar-lo d'eines perquè integri la prevenció entre el personal a càrrec seu. La institució ha de tenir les eines necessàries per corregir les males praxis en matèria de seguretat, salut i medi ambient. Aquesta integració dependrà de la coordinació entre diferents unitats com el Vicerectorat d'Igualtat i Gènere, l'Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals, la Gerència, els deganats i l'OSSMA. Algunes accions del full de ruta inclouen aspectes de seguretat que són importants i que s'han de tractar. La sostenibilitat no és només mediambiental ja que inclou tots els aspectes normatius de seguretat que cal considerar i que estan directament implicats amb els ODS 3 (salut i benestar), 8 (Treball digne i creixement econòmic) i 16 (Pau justícia i institucions sòlides)

En segon lloc, actualment ens trobem en una situació de crisi mediambiental, sanitària i social que fa necessari emprendre accions sostenibles. Partim d'un dèficit d'inversió previ immens amb una necessitat real d'inversió d'uns 500 milions de €. Actualment, ja s'han aprovat certes partides econòmiques en línia d'estalvi energètic i sostenibilitat però cal continuar treballant i prioritzar projectes d'obligat compliment per complir amb la legalitat vigent. Per aquesta raó alguns objectius d'aquest full de ruta incideixen en aquests aspectes.

Cal considerar que el **full de ruta** ha de ser un instrument per fixar fites i desenvolupar-les. Pot haver-hi accions que siguin més de caràcter intern. De totes maneres, s'ha de tenir present que s'està treballant en aquest tema i que s'està desenvolupant una estratègia per assolir aquests objectius. Una qüestió important és establir la mecànica de treball: per a cada acció (o per a diverses en conjunt) s'han de constituir **petites comissions de treball**, constituïdes per representants dels actors implicats, amb un calendari i unes dates límit, que generin els documents i les planificacions necessàries, d'una manera realista, per dur a bon terme els objectius i les fites que cal assolir de manera progressiva. Cal considerar que alguns dels objectius poden ser difícils d'aconseguir en un temps breu, però l'important és que es tinguin presents i que el calendari d'assoliment que es generi sigui realista. Aquests objectius i accions estan planificats per fer-los progressivament fins al 2024, la qual cosa no vol dir que el desenvolupament de totes les accions no tingui continuïtat en el temps o una data de finalització més tardana, degut a la complexitat o a problemes de finançament, però conèixer

quan podria ser assolit l'objectiu programat, i com es treballarà i quina és la possibilitat de dur-ho a terme, ja és *per se* un pas endavant. Els grups de treball han de explorar la consecució dels objectius d'una manera realista i possibilista considerant aquelles opcions que es pugin dur a terme. No cal imposar allò que no es pot realitzar, però cal explorar la possibilitat de fer-ho. Degut a la diversitat de la pròpia UB, hi ha algunes accions que s'hauran d'implementar de forma diferencial segons la idiosincràsia de cada Facultat.

El present document està estructurat en objectius, dels quals dimanen les accions proposades i els actors que hauran de generar les directrius per a què es puguin dur a terme.

Els objectius considerats són els següents:

Llicència ambiental

Establir el procés per adequar a la normativa ambiental vigent els edificis que ho requereixin en la mesura del possible i les disponibilitats pressupostàries.

Requisits de sostenibilitat en contractació administrativa i concessions i compra responsables de subministraments i serveis

Les compres han d'esdevenir més sostenibles. Els plecs tècnics i administratius de licitacions d'obres, serveis, subministraments i concessions han de recollir els criteris de sostenibilitat.

Emergència climàtica

Fixar la data límit de neutralitat de carboni a la UB i establir un calendari d'actuació com a màxim per a l'any 2050.

Mobilitat sostenible

Incorporar mesures per aconseguir una major sostenibilitat en la mobilitat, mitigant la petjada de carboni.

Residu zero

Gestió orientada a assolir una cultura del consum amb hàbits baixos en residus: anar cap a la disminució progressiva de la generació de residus fins a reincorporar totes les matèries al cicle productiu o als sistemes naturals (filosofia «residu zero»); promoure l'economia circular.

Docència

Incorporar al disseny curricular la perspectiva de desenvolupament sostenible.

Seguretat i riscos als laboratoris de recerca i docència

Les mesures de seguretat estan directament implicades amb varis ODS i la disminució de riscos intervé directament sobre la sostenibilitat.

Fomentar mesures d'inclusió i millora del benestar

Incloure els elements necessaris per augmentar la inclusió i el benestar.

A continuació figura la taula amb les accions i actors associats a cadascú d'aquests objectius.

Objectius	Accions	Actors
<p>Llicència ambiental Establir el procés per adequar a la normativa ambiental vigent els edificis que ho requereixin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Confeccionar un inventari dels edificis que necessiten adaptar-se a la normativa ambiental derivada de la Llei 20/2009 i dissenyar plans d'actuació corresponents per adaptar-los a les ordenances municipals que deriven d'aquesta Llei. • Determinar el règim d'intervenció ambiental que escau per a aquests edificis, incloent-hi l'accessibilitat i la seguretat. • Sobre la base d'aquestes dades, avaluar l'impacte i el procés necessari per a aquesta adaptació: contractació de projectes, tramitació d'expedients en ajuntaments/OGAU, determinació i execució de mesures correctores. • Estudiar la possibilitat d'eliminar de les façanes, baixos, jardins interiors etc... la sortida de gasos de les vitrines d'extracció, i posar-les a la coberta dels edificis.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals ➤ Administracions de centre ➤ OSSMA
<p>Requisits de sostenibilitat en contractació administrativa i concessions i compra responsables de subministraments i serveis Les compres han d'esdevenir més sostenibles. Els plecs tècnics i administratius de licitacions d'obres, serveis, subministraments i concessions han de recollir els criteris de sostenibilitat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Establir en els plecs de prescripcions tècniques criteris que permetin valorar necessitats de sostenibilitat en els productes que s'han de subministrar. • Prioritzar el subministrament centralitzat de gasos que donen servei a diferents laboratoris • Evitar que es concentri un nombre excessiu d'ampolles de gas dins dels laboratoris. • Legalitzar les instal·lacions actives existents de gasos tècnics i líquids criogènics que compleixin els requisits normatius. • Preparar un qüestionari per a la tramitació de contractes en aspectes de sostenibilitat.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea de Finances ➤ Contractació, Compres i Patrimoni ➤ Unitats promotores de les contractacions ➤ Administracions de centre (especialment Física i Química, Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, Biologia, i Medicina i Ciències de la Salut) ➤ Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals

	<ul style="list-style-type: none"> • Constituir un grup de treball amb les unitats que gestionen contractes per definir els criteris de sostenibilitat i planificar d'aquí al 2030 que s'hi integrin progressivament. • En les licitacions de les obres, incorporar en el plec de clàusules administratives particulars (PCAP) criteris mediambientals. • Establir criteris de control i seguiment dels criteris de compliment obligat. • Valorar les certificacions de qualitat, medi ambient i seguretat en contractació pública	
<p>Emergència climàtica Fixar la data límit de neutralitat de carboni a la UB i establir un calendari d'actuació com a màxim per a l'any 2050.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Redactar un document que prevegi la planificació per integrar les energies renovables als edificis, en què s'ha de prioritzar la implantació d'instal·lacions solars fotovoltaïques d'autoconsum. • Establir un protocol per dissenyar i executar els projectes dels nous edificis amb un balanç energètic gairebé nul, compatible amb els requisits necessaris per desenvolupar l'activitat. • Establir el calendari d'actuació per assolir la neutralitat de carboni. • Un cop definit el pla d'acció d'aquest full de ruta, incloure-hi com a acció l'adhesió als compromisos d'acció climàtica de la Generalitat de Catalunya, en aquelles accions coincidents amb les del full de ruta.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea de Finances ➤ OSSMA ➤ Deganats ➤ Administracions de centre ➤ Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals ➤ Àrea de Manteniment
<p>Mobilitat sostenible Incorporar mesures per aconseguir una major sostenibilitat en la mobilitat, mitigant la petjada de carboni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actualitzar la política de viatges per integrar-hi criteris de reducció d'emissions. • Establir ajudes/incentius per a l'ús del transport públic i la mobilitat activa entre la comunitat universitària, i	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Gerència ➤ Deganats ➤ OSSMA

	<p>desincentivar l'aparcament amb vehicle motoritzat privat als edificis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descarbonitzar la flota de vehicles propis de la UB, i fer actiu el compliment d'estàndards d'emissions europeus, per a la qual cosa cal limitar l'antiguitat dels vehicles i incentivar com a condició especial d'execució la utilització de vehicles elèctrics o híbrids. • Redactar els plans de desplaçament d'empresa (PDE) i aconseguir que els aprovi l'Autoritat Territorial de la Mobilitat. • Estudiar un pla per reduir el nombre de desplaçaments de la comunitat universitària, així com les emissions associades. En el cas de la docència estudiar sistemes de reestructuració, per aconseguir una reducció del 10-20% dels desplaçaments dels estudiants.	
<p>Residu zero Gestió orientada a assolir una cultura del consum amb hàbits baixos en residus: anar cap a la disminució progressiva de la generació de residus fins a reincorporar totes les matèries al cicle productiu o als sistemes naturals (filosofia «residu zero»); promoure l'economia circular.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aprovar el projecte sobre residu zero i eliminar els productes d'un sol ús. • Aprovar una instrucció per tal que no es comprin ampolles d'aigua en envasos de plàstic d'un sol ús a càrrec del pressupost de la UB. • Homologar dispensadors d'aigua amb garrafes reutilitzables per a unitats administratives, departaments i serveis. • Eliminar envasos d'un sol ús (aigua) en reunions, actes públics, esdeveniments acadèmics i actuacions de difusió. • Desenvolupar un sistema intern de la UB de reutilització de productes, equips, aparells, etc. (del tipus borsa de subproductes), que sigui viable. • Instal·lar fonts d'aigua d'aixeta en tots els centres i les dependències, i garantir la qualitat del	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea de Finances ➤ Deganats ➤ Administracions de centre ➤ Consell de Govern ➤ Gerència ➤ OSSMA ➤ UB Saludable

	<p>subministrament d'aigua amb un programa de manteniment, substitució de filtres, control periòdic de qualitat i comunicació de resultats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incorporar criteris de residu zero a congressos i esdeveniments, festes, etc. • Adaptar espais i recorreguts als edificis/recintes per preparar el canvi de gestió de residus a la via pública a un sistema de recollida comercial. • Incloure en la contractació de serveis de càtering criteris de residu zero i d'eliminació de plàstic d'un sol ús. • Incorporar els preceptes de l'economia circular en els menús dels bar-restaurants de la UB. • No incloure incorporar els logotips i imatge corporativa de la UB als missatges de correu electrònic tret dels casos en els quals sigui necessari (p.e. càrrecs de la UB)	
<p>Docència Incorporar al disseny curricular la perspectiva de desenvolupament sostenible.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implementar els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) als treballs de fi de grau i de fi de màster (i, si escau, a les tesis doctorals), mitjançant la incorporació d'un apartat de reflexió que expliqui com contribueix o pot contribuir el treball que s'ha desenvolupat en un dels 17 ODS o en més d'un, i amb la perspectiva de gènere com a element transversal. • Organitzar un curs formatiu per al professorat sobre la inclusió de la sostenibilitat en el disseny curricular. • Establir un premi per al TFG i per al TFM amb millor perspectiva sobre sostenibilitat, i un premi per a la millor tesi doctoral sobre el mateix tema.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat de Política Acadèmica i Qualitat ➤ Vicerectorat de Política Docent ➤ Vicerectorat d'Estudiants i Participació ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Vicerectorat de Política d'internacionalització ➤ Grup UB

	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporar i fer palesos, en les activitats docents (i de recerca) els aspectes de seguretat i salut requerits per la normativa vigent.	
<p>Seguretat i riscos als laboratoris de recerca i docència</p> <p>Les mesures de seguretat estan directament implicades amb varis ODS i la disminució de riscos intervé directament sobre la sostenibilitat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inventariar els espais destinats a productes químics (emmagatzematge), instal·lacions i punts de subministrament de gasos i líquids criogènics, i adequar-los a la normativa vigent. • Limitar el subministrament de gasos únicament als punts o espais on la instal·lació estigui inventariada i compleixi els requisits que contempla la legalitat . • Incorporar criteris de minimització de perillositat en l'ús de productes químics als laboratoris, d'acord amb la normativa vigent. • Establir una campanya de retirada d'equips i productes obsolets o caducats. • Establir un programa de control i manteniment (que inclogui la revisió periòdica i el canvi de filtres) de les vitrines d'extracció de gasos, les cabines de filtració química, les cabines de seguretat biològica, les cabines de flux laminar i els aparells i equips de pressió, d'acord amb la normativa vigent. • Desenvolupar un pla de bioseguretat que asseguri l'adequació dels espais de recerca i docència on es manipulin agents biològics i organismes modificats genèticament (OMG).	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea de Finances ➤ Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals ➤ OSSMA ➤ Deganats ➤ Administracions de centre
<p>Fomentar mesures d'inclusió i millora del benestar</p> <p>Incloure els elements necessaris per augmentar la inclusió i el benestar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Establir com a norma no enviar missatges electrònics durant els dies festius: utilitzar la programació d'enviament programat o bé incloure un missatge al correu electrònic • Establir nous pictogrames als lavabos amb criteris determinats per la imatge de la UB. I adequar-los per fer-los més inclusius,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vicerectorat d'Igualtat i Gènere ➤ Àrea de Finances ➤ Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals ➤ OSSMA ➤ Deganats

	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptar algun lavabo per a la copa menstrual. • Establir espais de benestar a les facultats per atendre les necessitats de la comunitat universitària (lactància, cures, esport, etc.). • Establir menús saludables als bars de les facultats, en què s'incorporin els preceptes de la dieta planetària.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Administració de centre ➤ UB Saludable
--	--	--

* Text del missatge: «Si rebeu aquest missatge fora de l'horari laboral i requereix resposta, no l'espero fins que repregueu l'activitat dins el vostre horari laboral.»

Comentaris explicatius per a alguns objectius

Llicència ambiental

Adaptar els edificis requereix els recursos necessaris per dur a terme les adaptacions corresponents a les ordenances municipals que deriven de la Llei 20/2009

Requisits de sostenibilitat en contractació administrativa i concessions i compra responsables de subministraments

Cada vegada més, es preveu que figurin en tots els plec requisits de sostenibilitat. Aquí és on han de treballar les comissions ad hoc per establir aquests criteris.

Algunes accions d'aquest apartat són obligacions legals. Aquestes accions és evident que s'han de prioritzar i dur a terme. La contractació pública ecològica, tot i no ser una obligació legal, comença a ser un requisit per obtenir finançament, com ara el compliment del principi DNSH («*Do No Significant Harm*») en actuacions del Pla de recuperació, transformació i resiliència. L'OSSMA ha elaborat un sistema d'autocertificació del grau d'integració de criteris ambientals en els diferents tipus de contractes. La proposta és que la UB avanci progressivament en la seva incorporació i que es fixi on volem ser en aquest àmbit d'aquí al 2030.

Subministrament i serveis

Cada vegada més, les empreses han de tenir plans de gestió de qualitat. En els candidats s'ha de procurar que tinguin aquest requisit per poder licitar. Aquest tipus de certificats són criteris de valoració, no de compliment obligat, atès que no totes les empreses en disposen.

Emergència climàtica

Establir comissions ad hoc amb unes directrius clares i executives i amb un temps definit pot solucionar la possible problemàtica d'utilització de molts recursos humans. L'avantatge és que, una vegada redactats els documents i els protocols, ja estan fets i facilitaran el compliment i el seguiment dels processos. La construcció de nous edificis amb balanç energètic gairebé nul ja és una obligació i s'hauria de considerar. Tot el que s'està fent actualment ho hauria de conèixer la comunitat universitària de la UB.

La UB no té establert encara quan assolirà la neutralitat de carboni (la UE, el 2050; altres universitats del nostre entorn, entre el 2030 i el 2050) i, per assolir-la, és necessari reduir consums i integrar energies renovables als edificis. Cal planificar les actuacions necessàries per assolir aquestes fites de manera progressiva.

D'altra banda, la UB es va afegir a la declaració d'estat d'emergència climàtica, però no ha fet un pla d'acció per afrontar-la. Tampoc no està adherida als compromisos d'acció climàtica de la Generalitat de Catalunya.

Mobilitat sostenible

Establir incentius pot ser un tema complicat, però cal considerar que la persona que ve a la universitat en cotxe té un incentiu en forma de plaça d'aparcament i d'endolls per recarregar el cotxe elèctric i la que ve en transport públic o en mitjans actius no en té cap. Caldria donar un gir a la dinàmica incentivant l'ús de transport públic. Diverses universitats italianes han establert abonaments anuals a preus especials per als seus estudiants (són accions que cal explorar). També es podrien establir criteris de prioritjació en l'accés als aparcaments per a persones que

no tenen alternatives en transport públic, que hi accedeixen compartint el desplaçament, amb vehicles de baixes emissions, amb mobilitat reduïda, etc.

No es tracta de fer la vida més complicada al personal de la UB, sinó d'intentar establir mesures de conscienciació i d'ús de transport alternatiu.

Un pla de desplaçament d'empresa és un conjunt de mesures de transport que cerquen racionalitzar els desplaçaments cap al centre de treball i des del centre de treball. L'objectiu és reduir l'ús ineficient del vehicle privat tant dels treballadors com dels proveïdors, visitants o clients, i planificar el millor possible els desplaçaments obligats que es relacionen amb l'activitat de l'empresa. L'empresa seríem nosaltres, la UB, i tota la informació sobre aquests plans és a: icaen.gencat.cat/ca/energia/usos_energia/mobilitat/la-mobilitat-als-municipis/plans-de-desplacament-dempres-pde/.

D'acord amb l'Acord GOV/127/2014 i el Decret 344/2006, han de fer un pla de desplaçament les empreses amb més de cinc-cents treballadors, els centres educatius amb més de mil alumnes o els centres que generin més de cinc mil viatges al dia (la major part dels nostres edificis), i s'ha de presentar a l'Autoritat del Transport Metropolità, que l'ha d'aprovar. Cal assolir uns objectius de reducció d'ús del vehicle privat i emissions de contaminants, consum d'energia i sinistralitat (entre el 10 i el 15 %).

Mobilitat sostenible i docència

La reducció de la mobilitat és una acció clau per assolir els objectius de reducció d'emissions i consum d'energia i contaminants que fixa l'administració competent. Les reduccions que s'assoleixen disminuint el nombre de desplaçaments no es poden aconseguir amb cap altra acció alternativa. La docència a distància pot ser una opció a considerar de forma molt específica i restrictiva per minimitzar desplaçaments.

El treball i la docència a distància són l'eina més eficaç per assolir aquests objectius, sempre i quan no es perdi el caràcter presencial de la UB. Cal facilitar que l'activitat acadèmica es pugui desenvolupar de forma que l'alumnat pugui reduir en un 10 a 20% els seus desplaçaments.

Incorporar activitats no presencials no implica transformar la UB en una universitat a distància, sinó que caldria integrar el treball i la docència en remot com una eina més per tal de reduir l'impacte de l'activitat universitària, de la mateixa manera que s'ha fet amb la digitalització.

Aquestes mesures s'han d'estudiar per veure la seva factibilitat. L'absentisme que ha generat la pandèmia de COVID-19, és preocupant, i més en una Universitat presencial com la UB. Això no obsta per a què es pugui realitzar un estudi de la viabilitat d'aquesta mesura, de l'estalvi que representaria en termes de petjada de carboni i si, realment es poden dur a terme aquestes mesures. La diversitat d'ensenyaments i d'activitats que es desenvolupen en les diferents facultats han de ser analitzades amb deteniment per concloure si es poden implementar, si son rendibles, si comportaria un trasllat de despeses en sostenibilitat a les llars particulars o a un escenari forà a la UB.

Residu zero

Els establiments comercials, de serveis i industrials tenen l'obligació de separar en origen totes les fraccions assimilables a municipals (orgànica, paper i cartró, vidre, envasos lleugers, i la resta) i lliurar-les separatament per a la valorització.

L'Ajuntament de Barcelona té previst implantar el sistema de recollida porta a porta a la ciutat (si aquest es du a terme), i els grans productors com la UB han d'entrar en el sistema de recollida comercial, amb contenidors assignats (no es poden utilitzar els contenidors del carrer).

Quan s'hagin d'utilitzar els contenidors de recollida comercial, no poden estar permanentment al carrer, sinó que han de ser als nostres edificis/recintes, i treure'ls només en l'horari de recollida. Cal preveure adaptacions d'espais als nostres edificis/recintes, i recorreguts per moure els contenidors entre els edificis, a la via pública. No és una actuació immediata, però, en el moment que l'Ajuntament posi en marxa el canvi de model de la recollida de residus, es farà necessari abordar aquestes adaptacions.

S'ha calculat que cada correu electrònic pot generar fins a 50 grams de carboni. I en total, cada any poden generar fins a 4 milions de tones a tot el món. Enviar missatges massa curts i que continguin imatges generen més CO₂. Utilitzar el logotip per a correspondència interna actua en el sentit abans esmentat i potser no és necessari. Però, si hi ha reticències, es podria obviar aquesta mesura.

Fomentar mesures d'inclusió i millora del benestar

Seria desitjable almenys que un lavabo per edifici estigués adaptat per utilitzar i tractar la copa menstrual.

General

Moltes actuacions de les descrites en el document suposen un cost, d'implementació i/o de manteniment, que s'ha de valorar, calendaritzar i, si escau, decidir, prioritzar i pressupostar.

Moltes actuacions impacten sobre contractes/concessions vigents: cal valorar si s'hi poden imposar de manera unilateral noves obligacions, llevat que s'estableixin compensacions, que s'ha d'analitzar si són possibles legalment.

Diferents actuacions poden restringir la competència i/o afavoreixen grans corporacions amb capacitat de complir requisits, i/o incrementen el cost de la despesa si no es fan de manera esglaonada, i s'ha d'analitzar si alternativament s'estableixen com a millores en les licitacions.